

10. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇATIŞMA ÇÖZMEK ARTIK KOLAY

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Çatışma çözme becerilerini kullanır. / 26. Hafta
Sınıf Düzeyi	10. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1, 2 ve 3 her öğrenci için çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notunda yer alan çatışma durumu örneği etkinlik öncesinde okunabilir, uygulayıcının kendisi için bir adet çıktısı alınır.
Süreç (Uygulama Basamakları)	1. Öğrencilerin etkinliğe ısınmalarını sağlamak amacıyla çatışmanın ne olduğu, hangi durumların çatışma olarak kabul edilebileceği sorularak etkinliğe başlanır. 2. Öğrencilerle çatışma ile ilgili konuştuktan sonra her öğrenciye Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve doldurmaları için 5 dakika süre verilir. 3. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-1'i doldurduktan sonra aşağıdaki sorular sorularak etkinlik devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none">• Ne tür bir çatışma durumu belirttiniz?• Çatışma durumunu çözmek için hangi yöntemleri kullandınız?• Bu yöntemler çatışmayı çözmeye yardımcı oldu mu? Kullandığınız yöntemler sizce uygun muydu? 4. Daha sonra uygulayıcı öğrencilere aşağıdaki açıklamayı yapar: <i>"Sevgili öğrenciler, gördüğünüz gibi hepimiz diğer kişilerle olan ilişkilerimizde çatışma durumu yaşayabiliriz. Bu çatışma durumlarını çözmek için çeşitli yöntemler kullanırız. Yöntemlerimiz işe yarayabileceği gibi durumu içinden çıkılmaz bir hale de sokabilir. Bu yüzden doğru çatışma çözme becerilerini kullanmamız</i>

Süreç (Uygulama Basamakları)

kişilerarası ilişkilerimizde çok önemlidir. Bu etkinlikte Ben Sorun Çözebilirim Modeli üzerinde duracağız. Bu model genel olarak farklı düşünme becerilerine odaklanır. Bu modelin en önemli özelliği kişilere sorun çözmeye yönelik ne yapacaklarını ya da düşünceklerini değil nasıl düşünceklerini öğretmesidir. Buna göre, insanların nasıl hissettiği değerlendirilebilir, ne yapılacağına karar verilebilir ve bir fikrin iyi bir fikir olup olmadığı belirlenebilir. Şimdi size bir örnek olay okuyacağım. Bu olaydaki kişiyi kendiniz olarak hayal etmenizi istiyorum. Sonrasında size dağıtacağım Çalışma Yaprağı 2'yi okuduğum bu örnek olaydaki çatışma durumunu kendiniz olarak düşünüp duruma çözüm üretirken kullanacaksınız. Bunun için 10 dakika süreniz olacak."

5. Etkinlik Bilgi Notu uygulayıcı tarafından okunur. Daha sonra her öğrenciye Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır.

6. Etkinlik aşağıdaki tartışma sorularıyla devam ettirilir:

- Örnek olayı okunduğunda neler düşündünüz ve hissettiniz? Benzer çatışmalar yaşıyor olabilir misiniz?
- Çatışma durumlarının çözümünde hangi adımları uygulamak gereklidir? Siz çatışma çözüme yönteminizde bu adımlarının hangilerini nasıl uyguluyorsunuz? Ne tür sonuçlar alıyorsunuz?
- Çatışma çözüme sorunu doğru tanımlamanın önemini nedir?
- Çatışma çözüme kendi yönteminiz ile ben sorun çözerim yöntemi arasındaki farklılıklar neler, yönteminizin uygunluğunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
- Çatışma durumunu çözerken olası sonuçları düşünmek neden önemlidir?
- Çatışma çözerken farklı yöntemler düşünür müsünüz? Başka hangi yöntemler kullanılabilir?

7. Tartışma soruları cevaplandırıldıktan sonra etkinliğe aşağıdaki açıklamayla son verilir:

"Sevgili öğrenciler, bugünkü etkinliğimizde çatışma durumunda hangi yöntemleri kullandığımızı konuştuk. Kullandığımız yöntemlerin çatışma çözerken etkili olup olmadığını, uygun yöntemleri kullanıp kullanmadığımızı fark ettik. Daha sonra çatışma çözerken kullanabileceğimiz ben sorun çözebilirim modelini tanıdık. Bu yöntemin çatışma çözerken bize katkı sağlayabileceğini ve etkili sonuçlar verebileceğini gördük. Bu yöntem bize ne düşüneneğimizle ilgili değil nasıl düşüneneğimizle ilgili yardımcı olacaktır. Çözüm yolları düşünürken alternatif çözüm yolları bulmamızı da sağlayacaktır. İnsan ilişkilerimizde çatışma durumlarını sık sık yaşayabiliriz. Önemli olan bu durumlarda kullandığımız uygun yöntemlerin bizi çözüme götürmesidir. Sevgili öğrenciler bu konuyla ilgili ihtiyaçlarınız için rehberlik servisine de her zaman başvurabilirsiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır. Bir hafta boyunca yaşadıkları çatışma durumlarını gözlemlmeleri ve bir durumu belirleyip bu durum için çatışma çözerken ben sorun çözerim modelini uygulayarak çözüm üretmeleri istenir. Bir hafta sonra gönüllü öğrencilerden çalışma yaprağını sınıf ile paylaşımları istenebilir.
2. Öğrenciler, çatışma çözüme konusunda zorlandıkları veya kaygılandıkları noktalarda, ihtiyaç duyduklarında rehberlik servisinde yardım almaları konusunda teşvik edilir.

Uygulayıcıya Not

1. Etkinlik Bilgi Notu okunurken öğrencilerden isterlerse örnek olayı daha iyi hayal edebilmeleri için gözlerini kapatabilecekleri belirtilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Öğrencilerin çalışma yapraklarını tamamlamaları için gerekirse ek süre verilerek etkinlik basitleştirilebilir.
2. Çalışma yaprakları daha büyük puntolarda hazırlanarak ya da Braille yazı eklenerek materyallerde uyarlama yapılabilir.
3. Çalışma yapraklarında yer alan tüm etkinliklerin tamamlanması yerine sınırlı bir kısmının tamamlanması istenerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren

Kübra SANER

ÇATIŞMA ÇÖZERKEN BENİM YÖNTEMİM

<p>YAŞADIĞIM ÇATIŞMA DURUMU (Son zamanlarda yaşadığınız veya hatırladığınız bir durumu düşünerek doldurunuz.)</p>	
<p>ÇATIŞMA ÇÖZERKEN KULLANDIĞIM YÖNTEM</p>	
<p>KULLANDIĞIM BU YÖNTEM ÇATIŞMA ÇÖZMEMDE ETKİLİ OLDU MU? NEDEN?</p>	<p>Evet) Hayır)</p>

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

ÇATIŞMA DURUMU ÖRNEK OLAY

--	--

10. Sınıf öğrencisisin. Sınıfında çok sevdiğin ve sürekli yan yana olduğun bir arkadaşın var. Her teneffüste bu arkadaşınla vakit geçirirsin. Okul sonrası da bu arkadaşınla buluşursun. Ödevlerinizi birlikte yapıp, birlikte ders çalışırsınız. Bazen de film izleyip dışarıda çıkarsınız.

Bir gün yine okuldan sonrası için arkadaşını eve davet edersin. Arkadaşın da seni kırmaz ve davetini kabul eder. Son teneffüs zili çaldıktan sonra okuldan çıkar ve sizin eve gidersiniz. Çok ödeviniz vardır ve aynı zamanda iki gün sonra da sınavınız olacaktır.

Sen:

- "Bugün çok ödevimiz var. Öncelikle ödevlerimizi bitirmeliyiz. Daha sonra da sınavımıza çalışmalıyız. Bu sınavdan yüksek almak istiyorum."

Arkadaşın:

- "Bence iki gün önce izleyemediğimiz filmi bugün izlemeliyiz. Filmi çok merak ediyorum. Ödevlerimizi sonra da yaparız. Üstelik sınava daha iki gün var. Sınava yarın çalışırız."

Sen:

- "Önce ödevlerimizi yapalım, sonra da sınava çalışalım. Sınava son gün çalışırsak yüksek puan alamayız. Filmi de sınavdan sonra izleriz."

Arkadaşın:

- "Ben buraya ödev yapmak için gelmedim. İzleyemediğimiz filmi bugün izleriz diye düşünmüştüm. Filmi merak ediyorum ve izlemek istiyorum. Film izlemeyeceksek ben gidiyorum." diyerek eşyalarını alır ve evden dışarı çıkar. Sen de arkadaşının bu davranışına şaşırır, ne yapacağını bilemezsin.

Çalışma Yaprağı 2

ÇATIŞMA DURUMUNDA BEN SORUN ÇÖZERİM

Ne oldu? Sorun ne?	
Ne hissediyorsun?	
Sorun karşısında ne yaptın?	
Böyle yapınca sonuç ne oldu?	
Bu sonuç karşısında ne hissettin?	
Bunu çözmek için farklı çözüm yolu ne olabilir?	
Bu iyi bir fikir mi?	
Uygunsa kendini kutlayabilirsin Uygun değilse yeni yollar keşfetmen gerekiyor.	

Çalışma Yaprağı 3

ÇATIŞMA ÇÖZERKEN BEN SORUN ÇÖZERİM YÖNTEMİ⁽¹⁾

YAŞADIĞIM ÇATIŞMA DURUMU	
ÇATIŞMA DURUMUNDA BEN SORUN ÇÖZERİM	
KULLANDIĞIM BU YÖNTEM ÇATIŞMA ÇÖZMEMDE ETKİLİ OLDU MU? NEDEN?	Evet) Hayır)

(1) Zorlu, H. ve Öğülmüş, S. Ben Sorun Çözebilirim (BSC) Programının etkililiği: Okul öncesi dönemi çocukları üzerinde deneysel bir araştırma. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21(1), 270-288.